

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Полтавський юридичний інститут
Кафедра кримінального права та кримінально-правових дисциплін

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

**«Методика розслідування окремих видів кримінальних
правопорушень»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Освітня програма / спеціалізація – «Право»

Статус дисципліни – вибіркова

Рік набору – 2019, 2020

Викладач – Гринько Лариса Петрівна,
доцент кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін,
кандидат юридичних наук, доцент

30 серпня 2019 р.

Полтава – 2019

Силабус навчальної дисципліни «Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» освітньої програми «Право» Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Полтава: Полтавський юрид. ін.-т Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 9 с.

Розробник

Гринько Лариса Петрівна – кандидат юридичних наук, доцент

Гарант освітньої програми

Криницький Ігор Євгенович – завідувач кафедри цивільного, господарського і фінансового права, доктор юридичних наук, професор, старший науковий співробітник

Затверджено на засіданні кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін (протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.)

Дата оновлення – 28 серпня 2020 року

(протокол № 1 засідання кафедри кримінального права і кримінально-правових дисциплін від 28 серпня 2020 року)

Завідувач кафедри _____ І. А. Тітко

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень
Вид навчальної дисципліни	Вибіркова, належить до циклу навчальних дисциплін за вибором студента.
Викладач	Гринько Лариса Петрівна, к.ю.н., доцент, доцент кафедри кримінального права та кримінально-правових дисциплін ПЮІ НЮУ імені Ярослава Мудрого
Контактний телефон	+38 0532 560148
E-mail	gull_ukr@ukr.net
Консультації	Понеділок 13-00 – 14-00, м. Полтава, Першотравневий проспект, 5, ауд. 404-в.
Онлайн консультації у Facebook:	https://www.facebook.com/larysagrynko

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається поняття, структура та зміст окремої криміналістичної методики. Досліджуються розвинути існуючі наукові положення криміналістики, що використовуються під час розслідування різних видів злочинів. Розглядаються елементи криміналістичної характеристики окремих видів злочинів на досудовому слідстві; пропонуються науково-практичні рекомендації розслідування окремих видів злочинів. Засвоюється організація та планування процесу розкриття та розслідування окремих видів кримінальних правопорушень, взаємодії слідчих органів з іншими співробітниками правоохоронних органів при розкритті та розслідуванні окремих видів кримінальних правопорушень. Студенти оволодівають практичними навичками, які необхідні для виявлення, розкриття та розслідування злочинів, отримання доказової інформації під час розслідування злочинів та провадження окремих слідчих дій.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень» полягає у здобутті необхідних теоретичних знань з організації розслідування окремих видів кримінальних правопорушень, формуванні навичок виявлення, розкриття, розслідування та попередження окремих видів кримінальних правопорушень, засвоєння студентами найбільш ефективних прийомів, методів і засобів боротьби зі злочинністю.

Завдання:

- формування у студентів концептуальних знань з методики розслідування окремих видів кримінальних правопорушень, що включають сучасні наукові дослідження у цій сфері, котрі є основою для розробки рекомендацій щодо розкриття та розслідування окремих кримінальних правопорушень;

- набуття студентами спеціалізованих умінь/навичок розв’язання проблем, котрі виникають у слідчих органів у ході розкриття та розслідування окремих видів кримінальних правопорушень;

- здатність інтегрувати знання, набуті у процесі вивчення цієї та низки інших навчальних дисциплін (зокрема таких як: «Кримінальний процес», «Криміналістика», «Докази і доказування у кримінальному судочинстві», «Теорія та практика досудового

розслідування», «Юридична психологія»), й розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних контекстах;

– здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, зокрема щодо використання методичних рекомендацій у слідчо-криміналістичній практиці.

Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Кримінальний процес», «Криміналістика», «Докази і доказування у кримінальному судочинстві», «Теорія та практика досудового розслідування», «Юридична психологія».

Кореквізити: «Теорія і практика кримінально-процесуального доказування».

Постреквізити: «Криміналістичні експертизи», «Стратегія і тактика захисту у кримінальному провадженні».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати наступні результати навчання:

- сформувати поняття, структуру та зміст окремої криміналістичної методики;
- розуміти сутність криміналістичної характеристики окремих видів кримінальних правопорушень та кореляційних зв'язків між її елементами;
- розширити коло знань про засоби і методи розслідування та попередження окремих видів кримінальних правопорушень;
- вивчити види і форми взаємодії слідчих органів з іншими співробітниками правоохоронних органів при розкритті та розслідуванні окремих видів кримінальних правопорушень;
- знати особливості організації та плануванні процесу розкриття та розслідування окремих видів кримінальних правопорушень, тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій;
- вміти застосовувати технічні засоби фіксування кримінального провадження;
- здійснювати оцінку й перевірку висновку експерта як процесуального джерела доказів;
- використовувати спеціальні знання під час розкриття та розслідування кримінальних правопорушень;
- пояснити практику взаємодії слідчих органів з іншими співробітниками правоохоронних органів при розкритті та розслідуванні окремих видів кримінальних правопорушень.

Розклад занять з навчальної дисципліни на 2020/2021 н.р. для студентів денної форми навчання

Дата	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми самостійної роботи (есе або рефератів)
14.09.20 - 18.09.20	1. «Теоретичні основи та технології побудови криміналістичних методик розслідування окремих видів кримінальних правопорушень»		

21.09.20 - 25.09.20	2. «Організаційно-тактичні основи взаємодії в розкритті й розслідуванні окремих видів кримінальних правопорушень»		
28.09.20 - 02.10.20	3. «Особливості розслідування серійних убивств»	1. «Теоретичні основи та технології побудови криміналістичних методик розслідування окремих видів кримінальних правопорушень» <i>Основна література:</i> 1; 2; 3; 6	Криміналістична та кримінально-правова класифікація кримінальних правопорушень як основа формування криміналістичних методик. Поняття і сутність криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень. Її співвідношення з кримінально-правовою та кримінологічною характеристиками. Напрями і шляхи удосконалення криміналістичних методик розслідування окремих видів кримінальних правопорушень.
05.10.20 - 09.10.20	4. «Особливості розслідування вбивства матір'ю своєї новонародженої дитини»	2. «Організаційно-тактичні основи взаємодії в розкритті й розслідуванні окремих видів кримінальних правопорушень» <i>Основна література:</i> 4; 5; 7; 11.	Сутність організаційно-тактичних основ взаємодії слідчого та прокурора у кримінальному провадженні. Форми взаємодії слідчих та працівників оперативних підрозділів у процесі розслідування окремих видів кримінальних правопорушень. Організаційно-тактичні основи взаємодії слідчого з експертами та спеціалістами.
12.10.20 - 16.10.20	5. «Особливості розслідування легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом»	3. «Особливості розслідування серійних убивств» <i>Основна література:</i> 1; 3; 10.	Типологія жертв серійних убивств. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування серійних убивств. Використання спеціальних знань під час розслідування серійних убивств.
19.10.20 - 23.10.20	6. «Особливості розслідування торгівлі людьми»	4. «Особливості розслідування вбивства матір'ю своєї новонародженої дитини» <i>Основна література:</i> 1; 4; 9; 12	Алгоритм діяльності слідчого щодо розслідування таких убивств. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування вбивства матір'ю своєї новонародженої дитини. Призначення судових експертиз.
26.10.20 - 28.10.20	7. «Розслідування злочинів у сфері використання	5. «Особливості розслідування легалізації	Типові слідчі ситуації на початковому етапі розслідування легалізації (відмивання) доходів,

	інформаційних технологій»	(відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом» <i>Основна література:</i> 1; 3; 10.	одержаних злочинним шляхом. Призначення та проведення судових експертиз. Взаємодія слідчого з іншими правоохоронними органами.
02.11.20-06.11.20	8. «Розслідування злочинів у сфері службової діяльності»	6. «Особливості розслідування торгівлі людьми» <i>Основна література:</i> 1; 3; 7.	Особливості початкового етапу розслідування торгівлі людьми. Типові слідчі ситуації розслідування на початковому етапі. Організаційно-тактичні засади провадження окремих слідчих (розшукових) дій на початковому етапі розслідування.
09.11.20 - 13.11.20	9. «Особливості розслідування масових заворушень».	7. «Розслідування злочинів у сфері використання інформаційних технологій» <i>Основна література:</i> 2; 6; 8	Особливості побудови слідчих версій і планування розслідування злочинів у сфері використання інформаційних технологій. Типові слідчі ситуації на початку кримінального провадження у сфері використання інформаційних технологій та комплекс слідчих (розшукових) дій щодо їх вирішення. Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) дій.
16.11.20-20.11.20		8. «Розслідування злочинів у сфері службової діяльності» <i>Основна література:</i> 1; 8; 9.	Особливості побудови слідчих версій і планування розслідування злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Типові слідчі ситуації на початку кримінального провадження злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, та комплекс слідчих (розшукових) дій щодо їх вирішення.
23.11.20-27.11.20		9. «Особливості розслідування масових заворушень» <i>Основна література:</i> 3; 4; 7; 12	Криміналістична характеристика масових заворушень. Початковий етап розслідування масових заворушень. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування масових заворушень.
30.11.20-04.12.20		10. «Особливості розслідування злочинів,	Типові слідчі ситуації та слідчі версії початкового етапу розслідування злочинів,

		пов'язаних з учиненням вибухів» <i>Основна література:</i> 2; 4; 10; 11	пов'язаних з учиненням вибухів. Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) дій. Призначення та проведення судових експертиз.
07.12.20-11.12.20		11.« Розслідування контрабанди» <i>Основна література:</i> 1; 8; 9.	Типові слідчі ситуації та особливості планування розслідування контрабанди. Особливості тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій. Судові експертизи при розслідуванні контрабанди.

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів передбачає позааудиторне вивчення окремих тем або поглиблене вивчення окремих питань, які охоплюються програмою курсу, але не розглядаються під час лекцій та практичних занять. Результати самостійної роботи можуть бути представлені студентом у формі:

1. наукової статті;
2. наукової доповіді;
3. тез наукової доповіді на конференції;
4. огляду судової практики;
5. реферату за вузькоспеціальною проблематикою;
6. анотації прочитаної додаткової літератури з курсу та додаткових джерел.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у «Методичних рекомендаціях до самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни «Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право» / уклад. Л.П.Гринько. Полтава : ПЮІ Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 6 с.

Інформаційне забезпечення курсу

Основні нормативно-правові акти

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. Дата оновлення: 13.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
2. Про судову експертизу. Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
3. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015р. № 794-VIII. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19> (дата звернення: 27.08.2020).
4. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 р. № 2135-12. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2135-12> (дата звернення: 27.08.2020).
5. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 р. № 3341-12. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3341-12> (дата звернення: 27.08.2020).

Основна література

1. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. / за заг. ред. В. Ю. Шепітька. Т. 20: Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія. Харків: Право, 2018. 952 с.

2. Журавель В. А. Криміналістичні методики: сучасні наукові концепції: монографія. Харків: Апостіль, 2012. 304 с.
3. Керівництво з розслідування злочинів: наук.-практ. посібник / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Одиссей, 2009. 960 с.
4. Коновалова В. Е., Шепітько В. Ю. Криминалистическая тактика: теории и тенденции: учеб. пособие. Харьков: Гриф, 1997. 256 с.
5. Криміналістика: підручник / за ред. В. Ю. Шепітька. Київ: Ін Юре, 2016. 640 с.
6. Криміналістика: підручник у 2-х т.Т.1 / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 456 с.
7. Криміналістика: підручник у 2-х т.Т.2 / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 328 с.
8. Криміналістика: ситуаційні моделі та завдання / за ред. О. Я. Баєва, В. Ю. Шепітька. Харків: Апостіль, 2012. 264 с.
9. Настільна книга слідчого: наук.-практ. вид. для слідчих і дізнавачів / М. І. Панов, В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова та ін. 3-тє вид., перероб. і допов. Київ: Вид. Дім «Ін Юре», 2011. 736 с.
10. Тіщенко В. В. Теоретичні і практичні основи методики розслідування злочинів: монографія. Одеса: Фенікс, 2007. 260 с.
11. Шепітько В. Ю. Теория криминалистической тактики: монографія. Харьков: Гриф, 2002. 349 с.
12. Щур Б.В. Теоретичні основи формування та застосування криміналістичних методик: монографія. Харків: Харківюрід., 2010. 320 с.

Вимоги викладача

Студенти *повинні*: активно працювати на практичних заняттях: брати участь в обговоренні дискусійних питань та розробленні кейсів, повною мірою долучатися до активних форм навчання, використовувати різноманітні джерела з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення бізнес-процесів. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються.

Студентам *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, написанні наукових статей і рефератів.

Викладач *бере до уваги* інші навчальні та наукові здобутки студента, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання студентами норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволено використовувати мобільні телефони тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекцій). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації. Дозволено приносити із собою питну воду. В разі нагальної потреби дозволено виходити із аудиторії, не заважаючи при цьому викладачу та іншим студентам.

Контрольні заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Видами *поточного контролю* знань студентів є:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або

задач, захист кейсу, підготовка і захист есе або реферату за ініціативи студента. За підсумками практичних занять студент може отримати від 0 до 28 балів;

– протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 8;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *лекційних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування. За підсумками поточного контролю на лекціях студенти можуть отримати від 0 до 4 балів.

Формою підсумкового контролю знань студентів із навчальної дисципліни є залік, який проводиться шляхом тестування та оцінюється за шкалою від 0 до 60 балів. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до заліку, становить 20 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів

Лекційні заняття	Практичні заняття (поточний контроль)		Самостійна робота	Залік (підсумковий контроль)	Підсумкова оцінка знань
	Модуль № 1	Модуль № 2			
max 4	max 14	max 14	max 8	max 60	max 100

Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34